

людини. Світ переживає фазовий період нової цивілізаційної формації. Основою життя людей стає виробництво і споживання інформації. Перехід до нової моделі господарювання змушує менеджерів вирішувати нові проблеми, налаштовувати правильне мислення, усвідомлювати, що готовий вирішувати проблеми, керувати бізнесом, підлеглими і собою, виявляти завзятість досягати поставленої цілі, намагатися йти до кінця.

Література

1. Міжнародні комерційні контракти в умовах воєнного стану. URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/210852_mzhnarodn-komertsyn-kontrakti-v-umovakh-vonnogo-stanu.
2. Під час війни – особливі правила трудових відносин: опубліковано закон! URL: <https://news.dtkk.ua/labor/labor-relations/75356>.

УДК 330.35(477)

Таран О.М., к.е.н., доцент
Державний біотехнологічний університет

УМОВИ ПОБУДОВИ «НОВОЇ ЕКОНОМІКИ» ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Зараз багато хто як в Україні, так і за кордоном ставлять собі дуже важливе запитання: а що буде з українською економікою після закінчення війни? Тому що ніхто не знає, як надовго можуть затягтися воєнні дії у країні. План післявоєнного відновлення та розвитку України включає покриття матеріальних збитків, завданих війною, відновлення зруйнованих інфраструктурних потужностей та структурну модернізацію української економіки. До його розробки долучилися міжнародні аудиторські компанії,

українські аналітичні центри, парламентські комітети та міністерства. "План передбачає відновлення України на нових принципах з використанням усіх доступних ресурсів і можливостей. Зокрема, заплановано покриття матеріальних збитків, завданих війною, відновлення зруйнованих інфраструктурних потужностей та структурна модернізація української економіки. Особливу увагу під час наради було акцентовано на проведенні низки важливих економічних реформ [1].

Для кожної країн шлях її відновлення залежить від геополітичних, економічних, культурних, історичних та ціннісних особливостей. Однією з важливих передумов для проведення післявоєнної відбудови економіки є повернення людей, які змушені були покинути Україну. 12 млн українців змушені були покинути свої домівки, 5-6 млн змушені були виїхати в інші країни. Для нас важливо вже зараз думати над політикою повернення українців додому [2].

Окрім гарантування безпеки та створення умов для повернення людей в країну, в першу чергу, ми маємо сконцентруватись на збереженні компонентів довкілля та розробці засад для їх збалансованого використання. В той же час, аби уникнути потенційної екологічної кризи, пов'язаної зі швидким економічним зростанням (погіршення якості атмосферного повітря, проблему управління відходами та зменшення площ зелених насаджень) необхідно вже зараз встановити такі правила регулювання, які будуть враховувати інтереси усіх стейкхолдерів – держави, бізнесу та громадськості.

Повоєнне відновлення України – потрібно розглядати як великий інвестиційний проект. Тут важливим є пріоритетність реформ та визначення чітких критеріїв вступу до ЄС. Курс на ЄС, який на сьогодні підтримує понад 90% українців, і основним критерієм членства в якому є досягнення країною-кандидатом стабільності інституцій, що гарантують демократію, верховенство закону, права людини та повагу і захист меншин, вимагає докорінної зміни

ситуації в цьому напрямі – в Індексі економічної свободи Україна займає дуже слабкі позиції саме за показниками захисту прав власності, ефективності судової системи та доброчесності уряду (Government Integrity). Останнє базується на реальному використанні, а не просто декларуванні принципів належного урядування (good governance) – відкритості, участі, підзвітності, ефективності та зрозумілості рішень та дій.

Ключовим фактором розвитку розглядається становлення "нової економіки". В наукових колах цей термін тісно пов'язується з розвитком сучасних інформаційних технологій, становленням інформаційної системи мережі Інтернет. Його часто вживають поряд із поняттями "інформаційне суспільство", "економіка знань", "креативна економіка", "сервісна економіка", "суспільство знань", "корпоративна економіка", виокремлюючи термін "нова економіка" як такий, що повністю змінив існуючий зміст економічних систем суспільства. Втім, як уявляється, розглядаючи нові економічні можливості країни (в даному випадку маються на увазі можливості існуючої економічної системи України) розділяти існуючу економіку як базову економічну систему країни і "нову економіку" (якою ще тільки вона може стати при певних умовах) не є обгрунтованим, оскільки це порушує класичне визначення економічної системи в частині її матеріальної основи і бази для вироблення продукції людської життєдіяльності, забезпечення продуктивних функцій і економічних відносин.

Очевидно, що оновлену "нову економіку", до якої прагне країна, слід розглядати як більш інформаційно розвинену, інноваційно спрямовану, відкриту сферу діяльності, яка крім матеріальної основи вбирає в себе знання, інновації, технологічні відносини, форми організації та інші нематеріальні чинники, які розвиваються, втілюючи і трансформуючи в систему існуючих видів, сфер, галузей виробництва продукції і послуг, підвищення загальноосвітнього професійно-кваліфікаційного рівня працівників з

переважанням творчого складника праці, її технологічної наукоємності, що потребує належного рівня їх організаційного й управлінського упорядкування [3]. Концепція розвитку "нової економіки" як інноваційно-інформаційного спрямування її зростання і розвитку повинна охоплювати всі нові інноваційні можливі, джерела, ресурси і чинники економічного зростання в їх гармонійному поєднанні.

На регіональному та місцевому рівнях існує більше можливостей для заохочення бізнесу та залучення інвестицій: простіше та швидше створити необхідні умови для запуску бізнес-процесів, налагодити контакти та встановити партнерські відносини з інвесторами, виконати пілотні проекти тощо [4].

Література

1. Влада підготувала план післявоєнного відновлення України: що до нього входить. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/04/18/685906> (дата звернення: 25.05.2022).
2. Євроінтеграція та війна: економічний вимір. URL: <https://www.prostir.ua/?news=evrointehratsiya-ta-vijna-ekonomichnyj-vymir> (дата звернення: 25.05.2022).
3. О. Ю. Бобровська О. Ю. Вектори "нової економіки" і умови їх ефективного досягнення. *Економічна наука*. С.44-49. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/5_2022.pdf (дата звернення: 26.05.2022).
4. Ємець В. В. Економічний розвиток у повоєнний період в Україні: регіональний та місцевий аспекти. *Економіка та держава* № 5/2022. С.68-72